

**Magyar Tudományos Akadémia
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Zenetudományi Intézet
(I. Táncsics Mihály u. 7.)**

**Bartók terem
2013. április 18. csütörtök
10 óra**

Tudományos **F**órum

Kappanyos András:

**A fordítók odüsszeiája
– James Joyce Ulyssesének
új magyar kiadásáról**

James Joyce *Ulysses* című regénye – sokak szerint a modernség és a 20. század legmeghatározóbb irodalmi szövege – 2012-ben új fordításban került az olvasók elé. Miért volt erre szükség, miért tartott a munka csaknem tíz évig, miért kellett hozzá négy ember, miben különbözik ez más fordítási feladatoktól, mit lehet megtudni belőle a fordítás (vagy általánosabban a kulturális transzfer) működéséről? Milyen eszközeink vannak arra, hogy a magyar szövegen belül megragadjuk a miénktől jócskán különböző, nagyon részletesen és specifikusan elénk tárt kulturális közeg dinamizmusait? Melyek a fordíthatóság határai, mikor juthat legitim szerephez a kulturális adaptáció, és mi a különbség a kettő között? Az előadás ilyen kérdésekre keresi a választ, a hely szellemének megfelelően sok zenei példával, hiszen az *Ulysses* kulturális tájképében kiemelkedő szerepet játszik Dublin korabeli zenei életének bemutatása. Ez korántsem véletlen, hiszen irodalmi karrierje legelején a szerző még a professzionális énekesi pályát is fontolgatta.

Az új fordítást készítő csapatot Kappanyos András, az Irodalomtudományi Intézet főmunkatársa vezette, aki egy informatív segédkönyvet is írt az *Ulysses*ről, a munka tapasztalatait pedig egy megjelenés előtt álló fordításelméleti monográfiában foglalta össze.